

Svenn Heide

Ikke-erhvervsdrivende

FONDE

Kapital og Årsregnskab

Bikuben

Indhold

Kapitel 1	Indledning	11
Kapitel 2	Den bundne fondskapital	12
1.	Definition	12
2.1.	De oprindelige aktiver	12
2.2.	Arv og gave	13
2.3.	Midler, der henlægges til konsolidering af formuen	13
Kapitel 3	Den disponible fondskapital (De disponible midler)	15
1.	Definition	15
2.	Nærmere om de enkelte former for disponible midler	15
2.1.	Afkast af den bundne kapital	15
2.2.	Arv og gave	16
Kapitel 4	Terminologi	17
Kapitel 5	Egenkapital	18
Kapitel 6	Hvordan opdeler man i praksis en fonds aktiver i bundne og disponible aktiver?	20
1.	Indledning	20
2.	Stadfæstede (konfirmerede) fonde	20
3.	Fonde, stiftet efter den 1. januar 1985	20
4.	Ikke-stadfæstede fonde, som er stiftet før den 1. januar 1986	21
Kapitel 7	De særlige bestemmelser, som regulerer den bunde kapital (Oversigt over kapitlerne 8-11)	22
Kapitel 8	Kapitalens urørlighed	23
1.	Indledning	23
2.1.	Hovedregel: Kapitalen må ikke uddeles	23
2.2.	Undtagelse: Fondsmyndigheden dispenserer	23
2.3.	Undtagelse: Vedtægten bestemmer anderledes	24

3.1.	Hovedregel: Kapitalen må ikke overdrages eller pantsættes	24
3.2.	Undtagelse: Fondsmyndigheden dispenserer	25
3.3.	Undtagelse: Regler i anbringelsesbekendtgørelsen ..	25
3.3.1.	Kontante kapitalbeløb	25
3.3.2.	Kapitalombytning	25
4.	Udlån	26

Kapitel 9 Investering

1.	Indledning, oversigt	27
2.	Generalklausul	27
3.1.	Hovedregel: Kapitalen skal anbringes i værdipapirer	28
3.1.1.	Obligationer	28
3.1.2.	Pantebreve	28
3.1.3.	Aktier, konvertible obligationer, investeringsbeviser og sparekassers beviser for garantikapital	28
3.1.3.1.	Generel betingelse	29
3.1.3.2.	Særlige betingelser vedrørende investering i aktier ..	29
3.1.3.3.	Særlige betingelser vedrørende investering i konvertible obligationer	30
3.1.3.4.	Særlige betingelser vedrørende investering i investeringsbeviser	30
3.1.3.5.	Særlige betingelser vedrørende investering i sparekassers beviser for garantikapital	30
3.2.	Undtagelse: Vedtægten bestemmer anderledes	31
3.3.	Undtagelse: Fondsmyndigheden dispenserer	31
3.4.	Modifikation: Midler, der er skænket eller udlagt på skifte, kan forblive i den form, hvori de er modtaget	31
3.5.	Modifikation: Midlerne kan forblive i den form, hvori de forelå pr. 30. marts 1985 ..	32
4.	Bestemmelser i en vedtægt, hvorefter kapitalen skal anbringes efter reglerne om anbringelse af umyndiges midler	32

Kapitel 10 Opbevaring

1.	Indledning, oversigt	34
2.	Konto for kontant kapital (§ 3-konto)	34

3.1.	Bestemmelser i en vedtægt om opbevaring af værdipapirer	35
3.2.	Opbevaring af værdipapirer i en godkendt forvaltningsafdeling	36
3.3.	Opbevaring af obligationer ved indskrivning i realkreditinstitutter	36
4.	Løsøre	36

Kapitel 11 Forbudspåtegning (prohibering)

1.	Indledning, oversigt	37
2.	Forbudspåtegning af depot eller indskrivningskonto i godkendte forvaltningsafdelinger eller realkreditinstitutter	38
3.	Forbudspåtegning i værdipapircentralen	40
4.	Forbudspåtegning på de enkelte værdipapirer	40
5.	Forbudspåtegning af den kontante kapitalkonto ..	41
6.	Forbudspåtegning af fast ejendom	41
7.	Forbudspåtegning af løsøre	41

Kapitel 12 De særlige bestemmelser, som regulerer den disponible kapital (de disponible midler) ..

1.	Indledning, oversigt	42
2.	Anvendelse	42
3.	Bestyrelsesvederlag m.v.	43
4.	Opbevaring	45

Kapitel 13 Bestemmelser vedrørende fonde, som har en særlig tilknytning til det offentlige

Kapitel 14 Årsregnskab: Indhold, opstilling og indsendelse.

	Årsafgift.	
	Revisor og revision.	47
1.	Indledning, oversigt	47
2.	Pligten til at aflægge årsregnskab m.v.	47
3.1.	Oversigt over fondslovgivningens regler om årsregnskab og baggrunden for reglerne	48

3.2.	Generelt om årsregnskabs indhold: Resultatopgørelse (driftsregnskab), kapitalregnskab og balance (status)	50
3.3.	Resultatopgørelsen (driftsregnskabet)	52
3.3.1.	Indtægtssiden	52
3.3.2.	Udgiftssiden	52
3.3.2.1.	Administrationsomkostninger	53
3.3.2.2.	Legater	53
3.3.2.3.	Andre udgifter	53
3.3.3.	Årets resultat	53
3.3.4.	Periodisering	54
3.4.	Kapitalregnskab	54
3.4.1.	Baggrunden for, at fondes årsregnskaber skal inde- holde et særskilt kapitalregnskab	54
3.4.2.	Kapitalregnskabet	55
3.5.	Balance (status)	55
3.5.1.	Aktivsiden	56
3.5.2.	Passivsiden	56
3.6.	Opstilling af årsregnskabet	56
4.	Indsendelse af årsregnskab m.v.	57
4.1.1.	Hovedregel	57
4.1.2.	Undtagelse	57
4.2.	Retsvirkninger af for sen eller manglende indsendel- se af årsregnskab	58
4.3.	Nøgletalsblanket	58
4.4.	Bilag til regnskabet	58
5.	Årsafgift	59
6.	Revisor og udførelse af revisionen m.v.	59
6.1.	Indledning, oversigt	59
6.2.	Revisionspligt og -ret	60
6.3.	Revisor, revisorsuppleanter og revisionens udførelse	60
6.4.	Fondsmyndighedens gennemgang af årsregnskabet	61
Kapitel 15	Forslag til administrationsmodel for ikke- erhvervsdrivende fonde	62

Bilag

1.	Lov nr. 300 af 6. juni 1984 om fonde og visse for- eninger	65
2.	Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 664 af 20. december 1984 om registrering af fonde og visse foreninger og disses indsendelse af årsregnskaber m.v.	74
3.	Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 97 af 15. marts 1985 om anbringelse af fondes midler og bestyrelsesvederlag m.v.	78
4.	Oversigt over godkendte forvaltningsafdelinger, jfr. § 14 i bekendtgørelsen om anbringelse af fon- des midler og bestyrelsesvederlag m.v.	81
5.	Årsregnskab, eksempel	82
6.	Eksempel på årsregnskab udarbejdet af Bikuben	84
7.	Fondsregistrets nøgletalsblanket	87

Forkortelser

- Fondsloven** : lov nr. 300 af 6. juni 1984 om fonde og visse foreninger.
- Registrerings-bekendtgørelsen** : justitsministeriets bekendtgørelse nr. 664 af 20. december 1984 om registrering af fonde og visse foreninger og disses indsendelse af årsregnskaber m.v.
- Anbringelses-bekendtgørelsen** : justitsministeriets bekendtgørelse nr. 97 af 15. marts 1985 om anbringelse af fondes midler og bestyrelsesvederlag m.v.
- Betænkningen** : betænkning nr. 970 af 1982 om fonde.
- Udvalget** : det af justitsministeriet den 14. juli 1978 nedsatte udvalg vedrørende fonde.
- Fonds-kommentaren** : Fonde og foreninger, fondslovene 1984 med kommentarer af Lennart Lynge Andersen, Jørgen Nørsgaard og Anders Trolborg.

Synonymer

Vedtægt – fundats.
Forbudspåtegning – prohibering.
Stadfæstet – konfirmeret.
Resultatopgørelse – driftsregnskab.
Balance – status.

Forord

Bikubens Forvaltningsafdeling har tidligere udsendt bøger om emner inden for afdelingens forretningsområde – for eksempel om bestyrelse og anbringelse af båndlagte midler og beskatning ved familieoverdragelser (generationsskifte). I det sidste halvandet år har en hel ny lovgivning set dagens lys inden for et andet af Forvaltningsafdelingens hovedområder: administration af fonde, legater, stiftelser og andre selvejende institutioner, som alle nu har fået fællesbetegnelsen »fonde«.

Der er klart behov for en nærmere vejledning af bestyrelsesmedlemmer, deres rådgivere og i det hele taget alle, der beskæftiger sig med fonde i praksis. Dette skyldes først og fremmest, at der er tale om lovgivning på et område, som ikke tidligere har været lovreguleret, og at det som følge heraf er meget begrænset, hvad der indtil nu findes af litteratur m.v. om de nye regler. Hertil kommer, at lov om fonde og visse foreninger, der regulerer forholdene for de ca. 10.000 ikke-erhvervsdrivende fonde, indeholder regler om administration af kapitalerne og om regnskabsaflæggelse, som i vidt omfang afviger fra de kendte modeller.

Bikuben har derfor opfordret fuldmægtig i justitsministeriet, cand.jur. Sverre Heide til at give en samlet fremstilling af kapital- og regnskabsforholdene for de ikke-erhvervsdrivende fonde, særligt med henblik på, at bogen skal kunne bruges som et praktisk arbejdsredskab for fondsbetyrelserne og deres rådgivere.

København i februar 1986.

BIKUBENS FORVALTNINGSADFDELING